

Anonimizētā versija

Tulkojums

C-583/23 – 1

Lieta C-583/23 [*Delda*] ⁱ

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2023. gada 22. septembris

Iesniedzējtiesa:

Cour de cassation – Chambre criminelle (Francija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2023. gada 19. septembris

Prasītāja:

AK

Atbildētāja:

Prokuratūra

[..]

[..]

2023. GADA 19. SEPTEMBRIS

[..]

[..]

**COUR DE CASSATION, CHAMBRE CRIMINELLE [KASĀCIJAS TIESAS
KRIMINĀLLIETU PALĀTAS] SPRIEDUMS**

2023. GADA 19. SEPTEMBRĪ

AK iesniedza apelācijas sūdzību par *chambre de l'instruction de la cour d'appel de Paris* [Parīzes Apelācijas tiesas izmeklēšanas palātas] [..] 2022. gada 20. aprīļa

ⁱ Šis lietas nosaukums ir izdomāts. Tas neatbilst neviena lietas dalībnieka reālajam personvārdam vai nosaukumam.

spriedumu, kura Spānijas iestāžu izdota Eiropas izmeklēšanas rīkojuma izpildes procedūrā sprieda par viņas lūgumu atcelt procesuālos dokumentus.

[..]

Chambre criminelle de la Cour de cassation [..] pasludināja šo spriedumu.

Fakti un tiesvedība

- 1 No apstrīdētā sprieduma un procesuālajiem dokumentiem izriet sekojošais.
- 2 2021. gada 1. martā Spānijas tiesu iestādes izdeva Francijas iestādēm adresētu Eiropas izmeklēšanas rīkojumu, lūdzot, lai AK, kura atradās apcietinājumā Francijā soda izciešanas ietvaros, tiktu paziņots rīkojums par apsūdzību, ko 2009. gada 30. septembrī izdeva Madrides centrālā izmeklēšanas tiesa, lai AK sava advokāta klātbūtnē varētu “sniegt atbilstošus paziņojumus par attiecīgajiem faktiem.”
- 3 2021. gada 19. jūlijā izmeklēšanas tiesnesis ieinteresētajai personai viņas advokāta klātbūtnē ar protokolu paziņoja minēto rīkojumu par apsūdzību, izsniedza viņai un viņas advokātam šī nolēmuma kopiju spāņu valodā un uzklausa viņas paziņojumus.
- 4 Tā paša gada 20. jūlijā AK iesniedza prasības pieteikumu par šīs uzklausišanas, kas notika izmeklēšanas palātā, atcelšanu.

Pamata pārbaude

Par pamata pirmo daļu

Pamata izklāsts

- 5 Ar pamatu tiek kritizēts apstrīdētais spriedums, ciktāl tajā nospriests, ka nav jāatceļ tādas 2021. gada 19. jūlija uzklausišanas protokols, ko veikusi tiesa, pildot starptautisku palīdzības lūgumu krimināllietā, lai gan:

“1°/ rīkojuma par apsūdzību paziņošanu, kas satur rīkojumu par ievietošanu pirmstiesas apcietinājumā un nodrošinājuma sniegšanu divdesmit četru stundu laikā no rīkojuma paziņošanas brīža, pretējā gadījumā paredzot apsūdzētās personas mantas šīs summas apmērā izņemšanas sodu, ciktāl minētais rīkojums nav izmeklēšanas veikšana ar mērķi iegūt pierādījumus par noziedzīgu nodarījumu, nevar prasīt Eiropas izmeklēšanas rīkojuma ietvaros; to nevar atcelt pat gadījumā, ja izdevējvalsts iestādes lūdz arī, lai persona var formulēt apsvērumus par šādi paziņotajā rīkojumā minētajiem faktiem; nospriežot pretēji, izmeklēšanas palāta ir pārkāpusi Direktīvas 2014/41/ES 1. pantu un *code de procédure pénale* [Kriminālprocesa kodeksa] 694-16. pantu.”

Tiesas atbilde

- 6 Lai noraidītu pamatu par spēkā neesamību, saskaņā ar kuru Spānijas iestāžu lūgums neietilpst Eiropas izmeklēšanas rīkojumu piemērošanas jomā, kas definēta Kriminālprocesa kodeksa 694-16. pantā, apstrīdētajā spriedumā ir tostarp izklāstīts, ka Spānijas iestādes nav vienīgi lūgušas, lai rīkojums par apsūdzību tiek paziņots AK, bet arī to, lai AK var “sniegt atbilstošus paziņojumus par attiecīgajiem faktiem”.
- 7 Tiesneši piebilst, pirmkārt, ka iedaļā “Eiropas izmeklēšanas rīkojuma izdošanas iemesli” ir precizēts, ka prasītās darbības iekļaujas “pārbaudē par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, kā arī visu to apstākļu pārbaudē, kuri var ietekmēt to kvalifikāciju un noziedznieku vainu”, otrkārt, ka, lai arī Spānijas iestādes attiecīgajā veidlapā nav atzīmējušas lodziņu “aizdomās turēt[ā] vai apsūdzēt[ā] nopratināšana”, tās ir skaidri lūgušas, lai Francijas izmeklēšanas tiesnesis ieraksta protokolā AK paziņojumus par darbībām, par kuru izdarīšanu viņa tiek turēta aizdomās.
- 8 No tā viņi secina, ka prasot, lai ieinteresētā persona sava padomdevēja klātbūtnē un, ievērojot tiesības uz aizstāvību, precizē savu nostāju par faktiem, Spānijas iestādes tādējādi ir lūgušas veikt izmeklēšanu ar mērķi iegūt pierādījumus par noziedzīgu nodarījumu.
- 9 Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/41/ES (2014. gada 3. aprīlis) par Eiropas izmeklēšanas rīkojumu krimināllietās 1. pantu Eiropas izmeklēšanas rīkojums ir tiesas lēmums, ko izdevusi vai apstiprinājusi kādas dalībvalsts (“izdevjvalsts”) tiesu iestāde, lai panāktu, ka kādā citā dalībvalstī (“izpildvalsts”) veic vienu vai vairākus konkrētus izmeklēšanas pasākumus, lai iegūtu pierādījumus saskaņā ar šo direktīvu.
- 10 Direktīvas 3. pantā noteikts, ka Eiropas izmeklēšanas rīkojums aptver ikvienu izmeklēšanas pasākumu, izņemot kopējas izmeklēšanas grupas izveidi un pierādījumu vākšanu šādā grupā.
- 11 Iepriekš minētā direktīva tika transponēta ar Kriminālprocesa kodeksa 694-15. un nākamajiem pantiem, un minētā kodeksa 694-16. pantā Eiropas izmeklēšanas rīkojums ir definēts kā tiesas lēmums, ko izdevusi kāda dalībvalsts, ko sauc par izdevjvalsti, ar kuru citai dalībvalstij, ko sauc par izpildvalsti, tiek lūgts, izmantojot visām valstīm kopīgas veidlapas, noteiktā termiņā izpildvalsts teritorijā veikt izmeklēšanu, lai iegūtu pierādījumus par noziedzīgu nodarījumu vai lai paziņotu jau tās rīcībā esošus pierādījumus.
- 12 Atbildētāja norāda, ka saskaņā ar apstrīdētā Eiropas izmeklēšanas rīkojuma formulējumu Spānijas iestādes lūdza paziņot AK rīkojumu par apsūdzību, kas nozīmē rīkojumu par ievietošanu pirmstiesas apcietinājumā un par nodrošinājuma 30 000 euro apmērā sniegšanu, kas ieinteresētajai personai jāveic divdesmit četrus stundu laikā no rīkojuma paziņošanas brīža, pretējā gadījumā paredzot šīs personas mantas konkrētās summas apmērā izņemšanas sodu, un minētās iestādes

piebilda, ka pēc šīs paziņošanas AK sava padomdevēja klātbūtnē var “sniegt atbilstošus paziņojumus par faktiem, kuri minēti rīkojumā par apsūdzību”.

- 13 Atbildētāja apgalvo, ka Eiropas izmeklēšanas rīkojuma izdošanas priekšmets nevar būt “apsūdzības paziņošana un paziņojums par vēršanos tiesā, kas taisa spriedumu”, jo uz šādu paziņošanu attiecas citi sadarbības instrumenti, it īpaši Kriminālprocesa kodeksa 696-44. pants.
- 14 *Cour de cassation* [Kasācijas tiesas] ģenerālvokāts savukārt uzskata, ka Eiropas izmeklēšanas rīkojums, kas šajā gadījumā satur izmeklēšanas pasākumus, kuri nedalāmi ir saistīti ar rīkojuma par AK apsūdzību paziņošanu un ar to, ka tiesnesis iegūst AK apsvērumus advokāta klātbūtnē, lai ievērotu tiesības uz aizstāvību, ir izmeklēšanas veikšana, lai iegūtu pierādījumus par noziedzīgu nodarījumu.
- 15 Līdz šim brīdim Eiropas Savienības Tiesa vēl nekad nav lēmusi par Eiropas izmeklēšanas rīkojuma materiālo piemērošanas jomu un it īpaši par to, vai tajā ir vai nav iekļauta tāda apsūdzības raksta paziņošana, kas satur rīkojumu par ieslodzīšanu un rīkojumu par nodrošinājuma sniegšanu.
- 16 Šķiet, nevar uzskatīt, ka Savienības tiesību pareiza piemērošana ir tik acīmredzama, ka tā nerada nekādas pamatotas šaubas. Tādēļ ir jāiesniedz sekojošs prejudiciālais jautājums.

AR ŠĀDU PAMATOJUMU *Cour de cassation*

UZDOD Eiropas Savienības Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

Vai Direktīvas 2014/41 1. un 3. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem dalībvalsts tiesu iestādei tiek atļauts izdot vai apstiprināt Eiropas izmeklēšanas rīkojumu, kura mērķis ir, pirmkārt, paziņot apsūdzētajai personai rīkojumu par apsūdzību, kurš turklāt satur rīkojumu par ieslodzīšanu un nodrošinājuma sniegšanu, otrkārt, veikt šīs personas uzklauššanu, lai tā sava advokāta klātbūtnē var sniegt jebkādas lietderīgus apsvērumus par rīkojumā par apsūdzību izklāstītajiem faktiem?

[..]